

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ІНСТИТУТ ФІЛОЛОГІЇ
КАФЕДРА СВІТОВОЇ ЛІТЕРАТУРИ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи
«21» _____ 2021р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ІСТОРІЯ ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:
ІСТОРИКО-КРИТИЧНИЙ ДИСКУРС КЛАСИЧНОЇ ЛІТЕРАТУРИ
для студентів

Галузь знань 03 Гуманітарні науки

Спеціальності 035 Філологія

Освітнього рівня другого (магістерського)

Спеціалізації 035.01 Українська мова та література

Освітньої програми 035.01.04 Зарубіжна література та світова художня
культура

Київ-2021

Розробники:

Гальчук Оксана Василівна, доктор філологічних наук, доцент, професор кафедри світової літератури

Викладачі:

Гальчук Оксана Василівна, доктор філологічних наук, доцент, професор кафедри світової літератур

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри світової літератури

Протокол №_1_____ від «3» вересня_____2021 р.

Завідувач кафедри _____(Бітківська Г.В.)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми_____2021 р.

Гарант освітньої програми _____(Ковбасенко Ю.І.)

Робочу програму перевірено

_____2021 р.

Заступник директора _____(Заяць Л. І.)

Пролонговано:

на_ 20_ /20_ н.р. _____(_____), «_» ___ 20__ р.,протокол №_____

на_ 20_ /20_ н.р. _____(_____), «_» ___ 20__ р.,протокол №_____

на_ 20_ /20_ н.р. _____(_____), «_» ___ 20__ р.,протокол №_____

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Історія зарубіжної літератури		
Вид дисципліни	Обов'язкова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів/годин	210/7	
Курс	5	
Семестр	9, 10	
Кількість змістових модулів з розподілом		
Обсяг кредитів	7	
Обсяг годин, у тому числі:	210	
Аудиторні	56	
Модульний контроль	14	
Семестровий контроль	30	
Самостійна робота	110	
Форма семестрового контролю	Залік, іспит	
Змістовий модуль		
«Історико-критичний дискурс класичної літератури»		
Курс	5	
Семестр	9	
Кількість змістових модулів з розподілом	4	
Обсяг кредитів	4	
Обсяг годин, у тому числі:	120	
Аудиторні	32	
Модульний контроль	8	
Семестровий контроль	15	
Самостійна робота	65	
Форма семестрового контролю	залік	

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета: розкриття закономірностей світового літературного процесу від античності до другої половини ХІХ ст. (включно), з'ясування своєрідності розвитку літературного процесу різних національних літератур, поглиблення вміння аналізувати та інтерпретувати твори в контексті сучасних наукових тенденцій.

Завдання: формування уявлення про соціокультурні, історичні, мистецькі чинники розвитку країн, література яких вивчається у зазначений період; аналіз та інтерпретація художніх творів зазначеного періоду; дослідження стилістичних особливостей поезики митця, встановлення елементів традицій і новаторства в стилі художнього твору та ідіостилі письменника через з'ясування стильових явищ, стильових тенденцій та стильових домінант; сприйняття художнього твору як складної системи в контексті різноманітних видів дослідження художнього твору загалом.

Завданнями навчальної дисципліни «Історія зарубіжної літератури: Історико-критичний дискурс класичної літератури» є **формування таких**

Загальних компетентностей:

- ЗК-1** Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- ЗК-2** Здатність бути критичним і самокритичним.
- ЗК-7** Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК-8** Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- ЗК-11** Здатність проведення досліджень на належному рівні.
- ЗК-12** Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- ЗКУ-13** Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

Фахових компетентностей:

- ФК-1** Здатність вільно орієнтуватися в різних лінгвістичних напрямках і школах
- ФК-2** Здатність осмислювати літературу як полісистему, розуміти еволюційний шлях розвитку вітчизняного і світового літературознавства.
- ФК-3** Здатність критично осмислювати історичні надбання та новітні досягнення філологічної науки.
- ФК-4** Здатність здійснювати науковий аналіз і структурування мовного / мовленнєвого й літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів.
- ФК-6** Здатність застосовувати поглиблені знання з літературознавства й мовознавства, зарубіжної літератури та світової художньої культури для вирішення професійних завдань.
- ФК-7** Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в галузі досліджень з літературознавства й культурології.

3. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Історико-літературний дискурс класичної зарубіжної літератури» важливо досягти усвідомлення концепції про розуміння творів мистецтва як складної багатопланової структури; врахування положення сучасного літературознавства про неподільність змісту та форми художнього твору, що дає змогу сприймати текст у його художній цілісності; необхідність врахування історичного контексту; взаємозалежність історії суспільства, історії культури та історії літератури; психолого-педагогічні дослідження про особливості навчальної й пізнавальної діяльності.

Результатами навчання за дисципліною «Історія зарубіжної літератури: Історико-критичний дискурс класичної літератури» є **формування таких компетентностей:**

РН-2	Упевнено володіти державною та іноземною мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати досліджень державною та іноземною мовами.
РН-3	Застосовувати сучасні методики і технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості дослідження в галузі літературознавства.
РН-8	Оцінювати історичні надбання та новітні досягнення літературознавства.
РН-9	Характеризувати теоретичні засади (концепції, категорії, принципи, основні поняття тощо) та прикладні аспекти зарубіжної літератури і світової художньої культури.
РН-10	Збирати й систематизувати літературні, культурні факти, інтерпретувати й перекладати тексти різних стилів і жанрів зарубіжної літератури і світової художньої культури
РН-11	Здійснювати науковий аналіз літературного й культурного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням доцільних методологічних принципів, формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих даних.
РН-12	Дотримуватися правил академічної доброчесності.
РНУ-18	Демонструвати поглиблені знання і розуміння загальних властивостей художньої літератури як мистецтва слова; розуміти літературу як систему систем; розуміти еволюційний шлях розвитку українського і світового літературознавства в контексті культури; демонструвати знання про специфіку поетики літературного твору (художнього тексту) та множинність його інтерпретацій; усвідомлювати природу і сутність національних традицій у галузі літератури і мистецтва.
РНУ-19	Демонструвати глибокі знання про особливості світового літературного канону: механізми та алгоритм формування, співвідношення класики і новітньої літератури, дискурс теорії канону.
РНУ-20	Виявляти глибокі знання і розуміння сутності історико-критичного дискурсу класичної літератури: всіх розділів історії зарубіжної літератури в контексті світової художньої культури; художні домінанти творчості письменників-класиків; поглиблені знання з типології стилів та компаративної поетики.
РНУ-21	Демонструвати глибокі знання і розуміння особливостей становлення та розвитку літературного процесу другої половини ХХ – початку ХХІ ст.; специфіку течій і шкіл цієї доби; художні домінанти творчості письменників новітньої доби.

Кількість годин, відведених навчальним планом на вивчення дисципліни, становить 120 години, із них:

16 год. – лекції

16 год. – семінарські заняття

8 год. – модульний контроль

65 год. – самостійна робота

Форма контролю - залік

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					Самостійна
		Аудиторна:					
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Модульний контроль	
Змістовий модуль «Література греко-римської античності»							
Тема 1. Фактори розвитку і тенденції античної літератури. Етапи розвитку давньогрецької трагедії	2	2					
Тема 2. Антична міфологія як ґрунт і арсенал античної літератури. Особливості міфології давніх греків і римлян	5						5
Тема 3. Антична лірика: класифікація, особливості різновидів	5						5
Тема 4. Специфіка «трагічного» у творах Есхіла, Софокла і Еврипіда	2		2				
Тема 5. Проблематика і художні особливості античного епосу.	2	2					
Тема 6. «Енеїда» Вергілія: римська історія і культура крізь призму міфології	2		2				
Тема 7. Антична комедія і її різновиди	5						5
Модульний контроль	2					2	
Разом:	25	4	4			2	15
Змістовий модуль «Література Середньовіччя»							
Тема 8. Основні напрями середньовічної літератури, специфіка художнього мислення	2	2					
Тема 9. Особливості лицарської літератури	5						5
Тема 10. «Божественна Комедія» Данте як синтез політичних, філософських і художніх шукань Середніх віків	2		2				
Тема 11. Література Відродження: теми, проблематика, герої.	2	2					
Тема 12. Ренесансна лірика. Поезія Ф. Петрарки, П. Ронсара і В. Шекспіра.	5						5
Тема 13. «Дон Кіхот» М. де Сервантеса як новий тип роману, його поетика	2		2				
Тема 14. Ідейно-художні знахідки ренесансної драматургії	5						5
Модульний контроль	2					2	
Разом:	25	4	4			2	15
Змістовий модуль 3. Знакові явища літератури XVII-XVIII ст.							
Тема 15. Бароко і класицизм як провідні напрями літератури XVII ст.	2	2					
Тема 16. П. Кальдерон «Життя – це сон» як барокова драма	2		2				
Тема 17. Французька драматургія доби класицизму	5						5
Тема 18. Просвітництво і його літературна реалізація	2	2					

Тема 19. Й.В. Гете «Фауст»: проблематика і художні особливості	2		2				
Тема 20. Роман англійського Просвітництва	5						5
Тема 21. Просвітницький класицизм Вольтера	5						5
Модульний контроль	2					2	
Разом:	25	4	4			2	15
Змістовий модуль «Основні тенденції розвитку літератури XIX ст.: романтизм і реалізм»							
Тема 22. Західноєвропейський романтизм і його особливості	2	2					
Тема 23. Американський аналог романтизму: етапи і специфіка розвитку	5						5
Тема 24. «Паломництво Чайльда Гарольда» Дж. Г.Байрона як зразок англійського романтизму	2		2				
Тема 25. Школи західноєвропейського романтизму (на прикладі творчості В. Гюго і Е.Т.А.Гофмана)	5						5
Тема26. Особливості класичного реалізму	2	2					
Тема 27. Стендаль «Червоне і чорне» і реалістичний роман XIX ст.	2		2				
Тема 28. Теми і жанри класичного реалізму (на матеріалі творчості Ч. Діккенса і О. де Бальзака)	5						5
Тема 29. Здобутки російського реалізму	5						5
Модульний контроль	2					2	
Разом:	30	4	4			2	20
Підготовка та проходження контрольних заходів	15						
Усього:	120	16	16			8	65

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1: «ЛІТЕРАТУРА ГРЕКО-РИМСЬКОЇ АНТИЧНОСТІ»

Тема 1. Фактори розвитку і тенденції античної літератури.

Етапи розвитку давньогрецької трагедії

Античне суспільство і його місце в історії людства. Хронологічні та географічні межі античності. Основні історичні етапи культурного й літературного розвитку античного суспільства. Античний гуманізм і його особливості. Специфічні риси античної літератури: міфологічна основа, поетична форма, традиціоналізм. Періодизація античної літератури. Проблематика й жанрові форми творів античної літератури.

Походження античної трагедії. Три етапи розвитку давньогрецької трагедії – Есхіл, Софокл і Еврипід. Специфіка розуміння «трагічного». Сценічні нововведення. Вплив на розвиток європейської драматургії.

Тема 2. Проблематика і художні особливості античного епосу

«Ліада» та «Одіссея» Гомера як найдавніші пам'ятки античної літератури й зразки пригодницького та героїчного епосу. Соціально-історична й міфологічна основи гомерівського епосу. Сюжетна єдність і композиційні особливості поем. Давня Греція в поемах Гомера. Жанрові й стилістичні особливості поем. Поняття мімезису. «Гомерівське питання»: його суть, історія й основні теорії.

Соціальні основи дидактичного епосу. Розкриття теми праці в поемі Гесіода «Труди і дні». Поема Гесіода «Теогонія» – зразок генеалогічного епосу. Пародійний епос і його традиції в наступних літературних епохах.

Доля епічного жанру в поезії елліністичної доби. «Аргонавтика» Аполлонія Родоського як новий етап у розвитку античного епосу.

«Енеїда» Вергілія – зразок літературного епосу доби Октавіана Августа. Зв'язок із традиціями епічного жанру. Історія і сучасність у творі Вергілія. Етико-естетичний ідеал доби принципату Августа і його художнє втілення в поемі. Поетика «Енеїди». Доля твору в наступних літературних епохах.

СЕМІНАРСЬКІ ЗАНЯТТЯ:

Тема 1. Специфіка «трагічного» у творах Есхіла, Софокла і Еврипіда

Тема 2. «Енеїда» Вергілія: римська історія і культура крізь призму міфології

Ключові поняття: агон, аед, анімізм, аполлонізм, ателлана, Аттика, архаїка, буколіка, гекатомба, гекзаметр, «гомерівське питання», дидактичний епос, дифірамб, діонісійство, драма, ейдос, еллінізм, еклога, ексод, елегія, епікурейство, «золотий вік» римської літератури, калокогатія, катарсис, мімезис, міф, міфологія, олександризм, остракізм, палліата, парабаса, пафос, перипатетики, перипетія, поліс, протагоніст, принципат, рапсод, римський класицизм, риторика, сатирівська драма, синкретизм, софістика, стоїцизм, трагедія, традиціоналізм, хтонічний, фабула, фетишизм, «філіппіка», філософія «золотої середини», ямб.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2: «ЛІТЕРАТУРА СЕРЕДНЬОВІЧЧЯ»

Тема 3. Основні напрями середньовічної літератури, специфіка художнього мислення

Історичні умови формування культури Середньовіччя. Фактори впливу на літературу Середніх віків. Періодизація середньовічної літератури. Шляхи розвитку літератури раннього Середньовіччя: література латинською мовою і літератури мовами місцевих народностей. Типологія літератур Зрілого Середньовіччя (народна, феодално-лицарська, міська) та їхні провідні жанри.

Специфічні риси епосу Зрілого Середньовіччя. Героїчний епос і його проблематика. Лицарська лірика. Основні цикли лицарського роману.

Життя і творчість Данте. Періодизація й особливості етапів творчості. «Божественна Комедія» як філософсько-художній синтез Середньовіччя і пролог до літератури Нового часу. Світове значення поеми.

Тема 4. Література Відродження: теми, проблематика, герої

Поняття «Ренесанс» і його ідейне наповнення. Основи ренесансного гуманізму. Етапи розвитку італійської літератури епохи Відродження. Творчість Франческа Петрарки – родоначальника італійського гуманізму. Творчість Джованні Боккаччо і проза Нового часу. «Шекспірівське» питання і періодизація творчості Вільяма Шекспіра. Сонети і поеми Шекспіра на тлі англійської поезії кінця XVI — початку XVII ст. Шекспір і античність. Історіософські погляди Шекспіра. Історичні хроніки і відображення в них політичних поглядів автора. Поняття «комічного» у творчості Шекспіра. Типологія комедій, їхній характер, джерела й проблематика. Поняття «трагічного» у драматургічній творчості Шекспіра. Художній метод драматурга. Шекспір на українській сцені та в перекладах.

СЕМІНАРСЬКІ ЗАНЯТТЯ:

Тема 3. «Божественна Комедія» Данте Аліг'єрі як підсумок філософських, політичних і літературних шукань Середніх віків

Тема 4. «Дон Кіхот» М. де Сервантеса як новий тип роману, його поетика

Ключові поняття: агіографія, альба, анагогічний зміст, антиаскетичний зміст, антиклерикальні мотиви, антропоцентризм, артурівські романи, аскетизм, аутос, бестіарій, булла, ваганти, «васальний» цикл жестів, видіння, гвельфи, гібеліни, голіарди, готична вертикаль, «гранадський» роман, греко-візантійський цикл лицарського роману, гуманізм, доба вікінгів, друїди, ересь, жонглери, «жести», канцона, каталогізація гріхів, квазіісторизм, клерикальний, каролінгський цикл жестів, куртуазний, комедія «плаща і шпаги», мавританський роман, медієвістика, міннезінгери, міраклії, містерії, мораліте, «отці церкви», пасторела, пасторальний роман, пікареска, поезія скальдів, пріори, Реконкіста, Ренесанс, романи про святий Грааль, сеньйор, сеньйоріально-васальні взаємини, сирена, скальди, сонет, соті, стильновізм, схоластика, тенсона, теократія, теоцентризм, тирада, трубадури, трувери, утопія, фабльо, філіди, хрестові походи, хуглари, хроніка, шахрайський роман, шванки, «шекспірівське питання», шпільмани.

МОДУЛЬ 3:

«ЗНАКОВІ ЯВИЩА ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУРИ XVII-XVIII СТ.»

Тема 5. Бароко і класицизм як провідні напрями літератури XVII ст.

Особливості розвитку літератури XVII ст. століття. Соціально-політичні передумови її формування. Зв'язок Просвітництва з попередніми культурними епохами. Основні напрями (бароко, класицизм, реалізм), їх сутнісна характеристика, представники. Бароко як

світогляд, стиль, літературний напрям. Складність і внутрішня суперечність бароко. Естетичні принципи; основні теми, космічна масштабність проблем (Людина і Всесвіт), специфіка образної системи. Бароковий роман Я.Г.Гріммельсгаузена. Драматургія П.Кальдерона і бароковий стиль.

Естетика класицизму. Теорія і практика французького класицизму. Етапи розвитку класицистичної трагедії. Жанр «високої» комедії у французькому класицизмі і питання творчого методу Мольєра. Особливості англійського класицизму.

Тема 6. Просвітництво і його літературна реалізація

Фактори розвитку, особливості формування літературних напрямів і шкіл. Зв'язок із соціокультурною ситуацією епохи. Основні положення естетики Просвітництва. Політична тенденційність літератури як один з провідних принципів просвітительської естетики. Філософська тематика просвітницької літератури. Питання позитивного героя.

Сентиментальний і сатиричний напрями, їх специфічні риси в національних літературах. Провідні жанри просвітницької літератури і основні тенденції їх розвитку.

Філософський роман і філософська повість як провідні жанри.

Просвітницький класицизм в трагедії. Жанр драми і драматургічна реформа (Дідро, Лессінг, Бомарше).

СЕМІНАРСЬКІ ЗАНЯТТЯ:

Тема 5. П. Кальдерон «Життя – це сон»

Тема 6. Й.В. Гете «Фауст»: проблематика і художні особливості

Ключові поняття: бароко, поетика «маятника», поетика контрастів, бароковий роман, класицизм, античність як естетичний зразок, правила «трьох єдностей», високі і низькі жанри, нормативна естетика, парадокс «високої комедії», класицистичний конфлікт, класицистичний герой, програма Просвітництва, просвітницький класицизм, просвітницький реалізм, сентименталізм, роман мандрів, роман-памфлет, філософська проза, роман у листах, «штюрмери», веймарський класицизм.

МОДУЛЬ 4:

«ОСНОВНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ЛІТЕРАТУРИ ХІХ СТ.: РОМАНТИЗМ І РЕАЛІЗМ»

Тема 7. Західноєвропейський романтизм і його особливості

Романтизм як творчий метод: соціально-політичні і філософські передумови виникнення романтизму; особливості відображення дійсності у творах романтиків; суть романтичного двосвіту; своєрідність романтичної типізації; поняття романтичного ідеалу. Романтизм як літературний напрям: типологія романтизму; національна своєрідність розвитку романтизму в літературах окремих країн; романтизм і національна літературна традиція; романтичні течії і школи, причини їх виникнення і місце в літературному процесі. Естетичні завоювання романтизму, його новаторство і значення у світовому літературному процесі.

Шляхи розвитку жанру історичного роману В.Скотта. Мотив «світової скорботи» у Дж.Г.Байрона. Тема України в творчості Дж.Г.Байрона. Тема прометеїзму і образ Прометея в поезії П.Б.Шеллі.

Смислове навантаження образу собору в романі «Собор Паризької Богоматері». Тема «долі чоловіка, жінки і дитини» в романі В.Гюго «Знедолені».

Особливості американського романтизму, етапи його розвитку.

Тема 8. Особливості класичного реалізму

Тема втрачених ілюзій в однойменному романі О. де Бальзака. Проблематика і поетика роману Бальзака «Батько Горіо». Роман Стендаля «Червоне і чорне» як «хроніка

XIX віку». Жанр і стиль новели Стендаля «Ваніна Ваніні». Синтез романтичної і реалістичної художніх систем в творчості П.Меріме. Відображення світоглядних і естетичних принципів Г.Флобера в романі «Пані Боварі».

Протест проти егоїзму і відчуження людини в суспільстві в романі Ч.Діккенса «Домбі і син». Комічна стихія роману Ч.Діккенса «Посмертні записки Піквікського клубу». Сатирична майстерність У.Теккерея в «Ярмарці марнославства». «Джейн Ейр» Ш.Бронте як соціально-психологічний роман виховання.

СЕМІНАРСЬКІ ЗАНЯТТЯ:

Тема 7. Дж.Г.Байрон «Паломництво Чайльда Гарольда»

Тема 8. Стендаль «Червоне і чорне» як хроніка XIX ст.

Ключові поняття: романтизм, романтичний двосвіт, «космічний» песимізм, фольклор, поетика «маятника», поетика контрастів, бароковий роман, класицизм, античність як естетичний зразок, ієнські романтики, гейдельберзькі романтики, романтична іронія, фрагментарна композиція, романтична новела, школи романтизму, генерації англійських романтиків, фронтирна тематика

СЕМІНАРСЬКІ ЗАНЯТТЯ

ТЕМА 1. СПЕЦИФІКА «ТРАГІЧНОГО» У ТВОРАХ ЕСХІЛА, СОФОКЛА І ЕВРИПІДА

План

1. «Космічний» конфлікт трагедії Есхіла. Тираноборчий пафос «Прометей закутого».
2. Драматургія Софокла і афінське суспільство «доби Перикла». Особливості трагедійного конфлікту творів Софокла. Проблематика «Царя Едіпа» і «Антігони».
3. Творчість Еврипіда. Криза міфологічної свідомості і поетика міфу у його драмах. Особливості конфлікту і характери персонажів драм Еврипіда.

Письмове завдання: підготувати есей «Персонаж давньогрецької драми і проблема ідентичності»

ТЕМА 2. «ЕНЕЇДА» ВЕРГІЛІЯ: РИМСЬКА ІСТОРІЯ І КУЛЬТУРА КРІЗЬ ПРИЗМУ МІФОЛОГІЇ

План

1. Політична тенденція поеми Вергілія.
2. Проблематика «Енеїди».
3. Композиція поеми. Зв'язок із гомерівським епосом і поемою Аполлонія Родоського «Аргонавтика».
4. Система образів поеми крізь призму втілення ідеалів принципату:
 - а) образ Енея і його роль у поемі; б) образ Дідони і його значення; в) образи богів і їх роль у розкритті проблеми «доля і людина»; г) зображення в поемі воїнської доблесті й вірності (Ніз і Евріал).
5. Поетика епосу Вергілія як літературного епосу. Психологізм образів і динаміка оповіді.

Письмове завдання: а) скласти характеристику Енея; б) здійснити системний аналіз I, IV, VIII, XII пісень.

ТЕМА 3: «БОЖЕСТВЕННА КОМЕДІЯ» ДАНТЕ ЯК ПІДСУМОК ХУДОЖНІХ, ФІЛОСОФСЬКИХ І ПОЛІТИЧНИХ ШУКАНЬ СЕРЕДНІХ ВІКІВ

План

1. Основні ідейні положення «Божественної Комедії»:
 - а) нове бачення світу;
 - б) ідея розумового прозріння і морального очищення кожної людини;
 - в) філософія кохання Данте;
 - г) Італія 1300 року в поемі Данте.
2. Джерела написання «Божественної Комедії»:
 - а) переосмислення античних традицій;
 - б) зв'язок із жанрами клерикальної літератури.
3. Особливості композиції поеми. Традиційні елементи поеми і її новаторство.
4. Багатозначність змісту поеми. Данте про зміст художнього твору.

Письмове завдання: заповнити табличку «Зв'язок проблематики трактатів Данте і його «Божественної Комедії»

ТЕМА 4. «ДОН КІХОТ» СЕРВАНТЕСА ЯК НОВИЙ ТИП РОМАНУ, ЙОГО ПОЕТИКА

План

1. Історія написання роману «Дон Кіхот». Від пародії на лицарську літературу до гуманістичного роману.
2. Проблематика роману: а) антифеодальний зміст; б) критика соціального життя Іспанії; в) утопічні мотиви роману;
3. Система образів роману: а) двоїстий характер образу Дон Кіхота; б) сатиричне навантаження образу Санча Панси.
4. Архітектоніка роману:
а) роль вставних новел; б) автобіографічні мотиви в романі «Дон Кіхот» («лінія Марса» і «лінія Аполлона»).

Письмове завдання: скласти порівняльну характеристику Дон Кіхота і Санчо Панси.

ТЕМА 5. «ЖИТТЯ — ЦЕ СОН» П.КАЛЬДЕРОНА ЯК БАРОКОВА ДРАМА

План

1. «Життя — це сон»: проблематика, основний конфлікт; система образів драми.
2. Алгоритм і дидактизм драми. Історіософія П.Кальдерона.
3. Риси барокової естетики й поетики в драмі «Життя — це сон».

Письмове завдання: скласти цитатну характеристику головних дійових осіб (Сехізмундо, Басіліо);

ТЕМА 6. ТРАГЕДІЯ Й.В. ГЕТЕ «ФАУСТ»: ПРОБЛЕМАТИКА І ХУДОЖНІ ОСОБЛИВОСТІ

План

1. Творча історія «Фауста». «Фаустіанський» сюжет в світовій літературі.
2. Місце прологів у трагедії «Фауст»:
а) композиційна роль прологів і їхня художня своєрідність;
б) естетичні позиції Гете в «Театральному пролозі»;
в) ідейне звучання «Прологу на небі», відображення в ньому основної проблематики трагедії; суть суперечки між Богом і Мефістофелем.
3. «Мале» і «велике» кола випробувань Фауста: проблематика I і II частин трагедії.
3. Система образів «Фауста».
4. Реальність і фантастика у «Фаусті».
5. Проблема жанру «Фауста». Характеристика художнього методу Гете.

Письмове завдання: законспектувати з праці: Шалагінов Б.Б. Шлях Й.В.Гете: Філософія, естетика, творчість (Х., 2003) розділ, присвячений трагедії «Фауст».

ТЕМА 7. «ПАЛОМНИЦТВО ЧАЙЛЬД ГАРОЛЬДА» ДЖ.Г.БАЙРОНА ЯК ЗРАЗОК АНГЛІЙСЬКОГО РОМАНТИЗМУ

План.

- I. Історія написання поеми «Паломництво Чайльд Гарольда».
- II. Характеристика особливостей жанру і художньої структури твору. «Паломництво» як ліро-епічна романтична поема.
- III. Проблема романтичного героя у поемі:

- 1) риси романтичного героя, відображення в його образі типового настрою епохи;
- 2) проблема центрального героя поеми; еволюція співвідношення між Чайльд Гарольдом і образом автора;
- 3) романтичний герой і образ народу.

IV. Місце і функції образу природи і романтичного пейзажу в поемі.

V. Естетика байронізму в поемі «Паломництво Чайльд Гарольда».

Письмове завдання а) скласти розгорнутий цитатний план поеми; законспектувати статтю Самарина Р. Байрон и его поэма «Паломничество Чайльд Гарольда». Самарин Р. Зарубежная литература. М., 1987. С. 180-199.

ТЕМА 8. РОМАН СТЕНДАЛЯ «ЧЕРВОНЕ І ЧОРНЕ» І РЕАЛІСТИЧНИЙ РОМАН ХІХ СТ.

План.

1. Зв'язок сюжету роману «Червоне і чорне» з реальним фактом.
2. Суть і ідейне навантаження підзаголовку («Хроніка ХІХ віку»). «Театр дії» в романі.
3. Роль біографії героя в хронікально-лінійній композиції роману. Суперечливість характеру Жюльєна Сореля. Засоби типізації і індивідуалізації образу.
4. «Червоне і чорне» як жанр соціально-психологічного роману.

Письмове завдання: а) законспектувати статтю А.Моруа Стендаль. Моруа А. *Мистецтво і життя*. Київ: Дніпро, 1990. 69-76. б) скласти порівняльну характеристику персонажів П'єтро Міссірілі («Ваніна Ваніні») і Жюльєна Сореля («Червоне і чорне»).

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТКА ДИСЦИПЛІНИ
«ІСТОРИКО-КРИТИЧНИЙ ДИСКУРС КЛАСИЧНОЇ ЛІТЕРАТУРИ»

Загальна кількість годин - 120, із них: 16 год. – лекції, 16 год. – семінарські заняття,
 8 год. – модульний контроль, 65 год. – самостійна робота

Форма контролю - залік

Тиждень	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Модулі	1 модуль			2 модуль				3 модуль				
Назва модуля	Література греко-римського світу			Література Середньовіччя				Знакові явища літератури XVII-XVIII ст.				
К-сть балів	64 б.			64 б.				64 б.				
Лекції	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Дати												
Теми лекцій	Фактори розвитку і тенденції античної літератури (1 б.)	Проблематика і художні особливості античного епосу (1 б.)		Основні напрями середньовічної літератури (1 б.)	Література Відродження: теми, проблематика, герої (1 б.)			Бароко і класицизм як провідні напрями літератури XVII ст. (1б.)		Просвітництво і його літературна реалізація (1 б.)		Західноєвропейський
Теми семінарських занять		Специфіка «трагічного» у творах Есхіла, Софокла і Еврипіда	«Енеїда» Вергілія як дзеркало римської історії і культури (11 б.)			Данте «Божественна Комедія» як синтез Середньовіччя (11 б.)	«Дон Кіхот» Сервантеса як новий тип роману, його постика (11 б.)		П.Кальдерон «Життя – це сон» (11 б.)		Й.В.Гете «Фауст»: проблематика і художні особливості (11 б.)	
Самостійна робота	Теми №1-3 (15 б.)			Теми №4-6 (15 б.)				Теми №7-9 (15 б.)				
Види поточного контролю	МКР №1 (25 б.)			МКР №2 (25 б.)				МКР №3 (25 б.)				

6. КОНТРОЛЬ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ

6.1. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ СТУДЕНТІВ

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	Модулі 1-2		Модулі 3-4	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	4	4	4	4
Відвідування семінарських занять	1	4	4	4	4
Відвідування практичних занять					
Робота на семінарському занятті	10	4	40	4	40
Робота на практичному занятті					
Лабораторна робота					
Виконання завдань для самостійної роботи	5	5	30	5	35
Виконання модульної роботи	25	2	50	2	50
Разом:			128		133
Максимальна кількість балів:			261		
Розрахунок коефіцієнта:			2,61		

6.2.ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ТА КРИТЕРІЇ ЇЇ ОЦІНЮВАННЯ

Згідно з навчальним планом, на самостійну роботу курсу «Історико-критичний дискурс класичної літератури» виділено 65 годин. За робочою програмою курсу це 10 тем, вивчення яких дає можливість збалансувати й розширити отриману під час лекцій інформацію і здобути на семінарських заняттях навички аналізу текстів зарубіжної літератури від античності по ХІХ ст. 13 тем, винесених на самостійне опрацювання, охоплюють проблематику широкого діапазону і присвячені вивченню творів різни жанрів і різних історико-літературних систем. План кожної з тем, винесених на самостійне опрацювання, – це ключові питання, на які, готуючи (за бажанням) конспекти, необхідно звернути увагу. Форма контролю за виконанням кожної теми – виконання тестової роботи.

Максимальна кількість балів за кожне з виконаних завдань – 5 балів. Тестові завдання виконуються в ЕНК, інші види робіт подаються на перевірку у визначений термін під час індивідуальних консультацій.

КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА

Змістовий модуль та теми курсу	Академічний контроль	Бали	Термін виконання
Змістовий модуль 1. «Література греко-римської античності»			
<i>Тема 1.</i> Антична міфологія як ґрунт і арсенал античної літератури. Особливості міфології давніх греків і римлян	тести	5	IV
<i>Тема 2.</i> Антична лірика: класифікація, особливості різновидів	тести	5	V
<i>Тема 3.</i> Антична комедія і її різновиди	тести	5	VI
Змістовий модуль 2. «Література Середньовіччя»			
<i>Тема 4.</i> Особливості лицарської літератури	тести	5	VII
<i>Тема 5.</i> Ренесансна лірика. Поезія Ф. Петрарки, П. Ронсара і В. Шекспіра.	тести	5	VIII
<i>Тема 6.</i> Ідейно-художні знахідки ренесансної драматургії (В. Шекспір, Сервантес, Лопе де Вега)	тести	5	IX
Змістовий модуль 3. «Знакові явища літератури ХVІІ – ХVІІІ ст.»			
<i>Тема 7.</i> Французька драматургія доби класицизму	тести	5	X
<i>Тема 8.</i> Роман англійського Просвітництва	тести	5	XI
<i>Тема 9.</i> Просвітницький класицизм Вольтера	тести	5	XII
Змістовий модуль 4. «Основні тенденції розвитку літератури ХІХ ст.: романтизм і реалізм»			
<i>Тема 10.</i> Американський аналог романтизму: етапи і специфіка розвитку	тести	5	XIII
<i>Тема 11.</i> Школи західноєвропейського романтизму (на прикладі творчості В. Гюго і Е.Т.А. Гофмана)	тести	5	XIV
<i>Тема 12.</i> Проза класичного реалізму (Ч. Діккенс і О. де Бальзак)	тести	5	XV
<i>Тема 13.</i> Здобутки російського реалізму	тести	5	XVI
Всього: 65 годин		Разом: 65 балів	

ФОРМИ ПРОВЕДЕННЯ МОДУЛЬНОГО КОНТРОЛЮ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Модульна контрольна робота – форма підсумкового контролю здобутих знань і вмій кожного зі змістових модулів курсу «Історія зарубіжної літератури». Її виконання – це, зазвичай, логічне завершення лекційного та семінарського курсів, перевірки засвоєння тем на самостійне опрацювання, останній етап роботи перед іспитом.

Модульна контрольна робота проводиться в письмовій формі упродовж одного заняття (80 хв.). Кожен зі студентів отримує окремий варіант контрольного завдання. Максимальна кількість отриманих балів за кожну – 25.

У разі відсутності студента на занятті з поважної причини можливість написати модульну контрольну роботу надається на індивідуальній консультації.

МОДУЛЬНА КОНТРОЛЬНА РОБОТА 1.

Варіант I

1. **Поясніть значення понять** *аед, фетишизм, міф, синкретизм, Аттика, епос, гекзаметр, френи, софістика, агон, парабаса, ексод, катарсис, епікурейство, ателлана, палліата, риторика, мемуаристика, принципат, філософія «золотої середини».*

2. **Назвіть** провідних вчених, що вивчали проблеми античної літератури, філософії, культури і їх основні наукові праці.

3. **Додайте римський аналог давньогрецьких богів:**

Рея –	Гера –	Аполлон –
Кронос –	Зевс –	Артеміда –
Посейдон –	Діоніс –	Афродіта –
Гестія –	Гермес –	Ерот –
Деметра –	Гефест –	Еос –
Аїд –	Афіна –	Асклепій –
Арес –	Сатир –	Геракл –

4. **З'ясуйте** суть аналітичної концепції у «гомерівському питанні».

5. **Зазначте** типові елементи споруди давньогрецького театру.

Варіант II

1. **Поясніть значення понять** *дифірамб, ямб, меліка, трагедія, котурни, пролог, діонісійство, репліка, народ, перипетія, стасими, поетика, ейдос, стоїцизм, перипатетики, плебс, тогата, «філіппіка», еклога, олександризм.*

2. **Схарактеризуйте** античність як особливий етап розвитку світової цивілізації

3. **Укажіть** давньогрецький аналог римських богів:

Пан –	Сатурн –	Аврора –
Юнона –	Марс –	Меркурій –
Геркулес –	Амур –	Веста –
Плутон –	Кібела –	Церера –
Венера –	Мінерва –	Вулкан –
Вакх –	Ескулап –	Аполлон –
Юпітер –	Діана –	Нептун –

4. **Назвіть** основні тематичні групи античних міфів.

5. **З'ясуйте** суть «теорії основного зерна» щодо авторства поем «Іліада» і «Одиссея».

Варіант III

1. **Поясніть значення понять** *драма, пафос, орхестра, демос, аполлонізм, комедія, характер, софістика, агон, парабаса, гексод, катарсис, епікурейство, ателлана, палліата, риторика, мемуаристика, принципат, філософія «золотої середини».*
2. **Назвіть** особливості античної літератури.
3. **Додайте** римський аналог давньогрецьких богів:

Рея –	Гера –	Аполлон –
Кронос –	Зевс –	Артеміда –
Посейдон –	Діонис –	Афродіта –
Гестія –	Гермес –	Ерот –
Деметра –	Гефест –	Еос –
Аїд –	Афіна –	Асклепій –
Арес –	Сатир –	Геракл –

4. **Схарактеризуйте** новоантичну комедію в контексті елліністичної літератури.
5. **Назвіть** основні збірки творів Горація.

Варіант IV

1. **Поясніть значення понять** *рапсод, анімізм, міфологія, калокотатія, еллінізм, дидактика, лірика, елегія, дифірамб, ретардація, ямб, меліка, трагедія, котурни, пролог, діонісійство, репліка, народ, перипетія, стасими.*
2. **З'ясуйте** специфіку античного гуманізму і його відображення в літературі
3. **Укажіть** давньогрецький аналог римських богів:

Пан –	Сатурн –	Аврора –
Юнона –	Марс –	Меркурій –
Геркулес –	Амур –	Веста –
Плутон –	Кібела –	Церера –
Венера –	Мінерва –	Вулкан –
Вакх –	Ескулап –	Аполлон –
Юпітер –	Діана –	Нептун –

4. **Схарактеризуйте** етапи розвитку докласичної міфології. Навести приклади.
5. **Назвіть** джерела сюжету Вергілієвої «Енеїди».

Варіант V

1. **Поясніть значення понять** *драма, пафос, орхестра, демос, аполлонізм, комедія, характер, софістика, агон, парабаса, гексод, катарсис, епікурейство, ателлана, палліата, риторика, мемуаристика, принципат, філософія «золотої середини».*
2. **Подайте** класифікацію давньогрецької класичної лірики.
3. **Додайте** римський аналог давньогрецьких богів:

Рея –	Гера –	Аполлон –
Кронос –	Зевс –	Артеміда –
Посейдон –	Діонис –	Афродіта –
Гестія –	Гермес –	Ерот –
Деметра –	Гефест –	Еос –
Аїд –	Афіна –	Асклепій –
Арес –	Сатир –	Геракл –

4. **Назвіть** види античного епосу.
5. **Схарактеризуйте** основні етапи розвитку давньогрецької трагедії.

МОДУЛЬНА КОНТРОЛЬНА РОБОТА 2.

Варіант I

1. Поясніть значення понять *теократія, медієвістика, ересь, сага, жонглери, сеньйор, фарси, «васальний» цикл жестів, романи про святий Грааль, фабльо, бестіарій, гуманізм, каталогізація гріхів, пікареска, утопія.*
2. Назвіть основні цикли ірландських саг, схарактеризувати їхню тематику.
3. Вкажіть характерні риси героїчного епосу Зрілого Середньовіччя, посилаючись на один із зразків жанру:

Риси героїчного епосу Зрілого Середньовіччя	«Пісня про Роланда» (або «Пісня про Нібелунгів», «Пісня про мого Сіда»)

4. Назвіть дві групи творів Ф. Петрарки.
5. Схарактеризуйте основні риси творчого методу В. Шекспіра-драматурга.

Варіант II

1. Поясніть значення понять *схоластика, «отці церкви», ваганти, поезія скальдів, шпільмани, васал, соті, артурівські романи, шванки, трубадури, алегорична поема, готична вертикаль, Ренесанс, трактат, історичні хроніки.*
2. Схарактеризуйте основні жанри середньовічної літератури латинською мовою.
3. Назвіть основні тематичні цикли лицарського роману:

Цикли лицарського роману	Характеристика	Приклади

4. Проілюструйте жанрове розмаїття і новаторство Дж.Боккаччо.
5. Схарактеризуйте драматургію М. де Сервантеса.

Варіант III

1. Поясніть значення понять *середньовічна ієрархія, клерикальний, філіди, голіарди, хуглари, лицар, алегоричний епос, ле, фарси, сирена, трувери, греко-візантійський цикл лицарського роману, стильновізм, антропоцентризм, новела.*
2. Назвіть найвизначніші пам'ятки ранньосередньовічної літератури мовами місцевих народностей.
3. Схарактеризуйте основні жанри лицарської лірики:

Жанри лицарської лірики	Характеристика

4. Визначте місце творчості поетів «Плеяди» в літературі французького Відродження
5. Схарактеризуйте «Повчальні новели» М. де Сервантеса як етап розвитку ренесансної новели.

Варіант IV

1. Поясніть значення понять *середньовіччя, аскетизм, агіографія, друїди, «жести», тваринний епос, соті, пасторела, античний цикл лицарського роману, тамплієри, анагогічний зміст, аутос, трубадури, Реконкіста, утопія.*
2. Схарактеризувати давньоскандинавську літературу:

Саги	Едди	Поезія скальдів

3. Проаналізуйте «Пісню про Нібелунгів» як зразок героїчного епосу Зрілого Середньовіччя.
4. Обґрунтуйте правомірність визначення «Декамерона» Дж.Боккаччо як «енциклопедії купецтва».
5. Назвіть групи сонетів В. Шекспіра, визначте роль поета в розвитку жанру.

Варіант V

1. Поясніть значення понять *велике переселення народів, «жести», друїди, аскетизм, агіографія, каролінгський цикл жестів, скальди, видіння, мораліте, альба, куртуазний, міннезінгери, історична хроніка, мавританський роман, комедія «плаща і шпаги».*
2. Схарактеризувати англосаксонську літературу.
3. Проаналізуйте творчість Данте перших двох періодів, вкажіть на ідейний зв'язок творів цих періодів з «Божественної Комедією».
4. Назвіть джерела сюжетів новел Декамерона Дж. Боккаччо, наведіть приклади:

Джерела сюжетів	Приклади

5. Схарактеризуйте трагічний період творчості В. Шекспіра (відображення світогляду, жанрова характеристика, джерела й ідейне спрямування творів).

МОДУЛЬНА КОНТРОЛЬНА РОБОТА 3.

Варіант I

1. Схарактеризуйте бароко як світоглядна система
2. Назвіть джерела своєрідності творчого методу П. Корнеля і Ж. Расіна
3. Проаналізуйте реальність і фантастику в романі Я.Г. Гріммельсгаузена «Симпліцій Симпліссіmus»
4. Схарактеризуйте сентименталізм як літературний напрям
5. Визначте місце роману Д. Дефо «Робінзон Крузо» в літературі Просвітництва

Варіант II

1. З'ясуйте своєрідність творчого методу П. Кальдерона
2. Проаналізуйте характер конфлікту в трагедії Ж. Расіна «Андромаха»
3. Визначте проблематику байок Ж. Лафонтена
4. Вольтер – творець жанру філософської повісті
5. Схарактеризуйте лірику Й.В. Гете «штюрмерського» періоду: герой, поетика

Варіант III

1. Схарактеризуйте бароко як літературний напрям
2. З'ясуйте зв'язок естетичної програми класицизму з ідеями Ренесансу
3. Проаналізуйте своєрідність творчого методу Мольєра
4. Схарактеризуйте творчий метод Вольтера-драматурга
5. Визначте проблематику трагедії Й.В. Гете «Фауст»

Варіант IV

1. З'ясуйте специфіку просвітницького раціоналізму
2. Схарактеризуйте естетичну програму «штюрмерів»
3. Проаналізуйте специфіку творчого методу Л. Стерна
4. Визначте риси реалізму в повісті Дідро «Черниця»

5. Історіософська концепція Ф. Шиллера (на матеріалі його драматичних творів)

Варіант V

1. **Схарактеризуйте** жанрову систему літератури Просвітництва
2. **З'ясуйте** суть руссоїзму як ідейно-художнього напрямку
3. **Проаналізуйте** сатиричне спрямування роману Дж. Свіфта «Мандри Гуллівера»
4. **Визначте** проблематику і поетику драми П. Кальдерона «Життя – це сон»
5. Специфіка класицизму Дж. Мільтона у драмі «Самсон-борець»

МОДУЛЬНА КОНТРОЛЬНА РОБОТА 4.

Варіант 1.

1. «Озерна школа» англійського романтизму (В. Вордсворт, С. Кольридж, Р. Сауті).
2. Проблема жанру «Мертвих душ» М. Гоголя.
3. Особливості історизму В. Гюго.

Варіант 2.

1. Основні теми й мотиви лірики В. Вордсворта.
2. Національний масштаб поеми «Мертві душі» М. Гоголя. Розмаїтість образів Росії. Авторське відношення до них.
- 3.

Варіант 3.

1. «Сказання про Старого Мореплавця» С. Кольриджа: особливості композиції, символіка, тема провини й спокути.
2. Народ в поемі «Мертві душі» М. Гоголя.
3. Риси романтичної поетики в новелістиці Е.А.По.

Варіант 4.

1. Жанрове розмаїття прози американського романтизму.
2. Автор і його роль у поемі М. Гоголя «Мертві душі».
3. Соціальний і моральний конфлікти в романі В. Гюго «Собор Паризької Богоматері».

Варіант 5.

1. Тема «маленької людини» як «наскрізна» у російській літературі ХІХ ст. від О. Пушкіна до М. Гоголя.
2. Філософія історії, відображена в романній формі. Особливості історизму В. Скотта.
3. Проблематика і художній стиль роману Стендаля «Червоне і чорне».

ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ КОНТРОЛЮ

1. Специфіка античного гуманізму та його відображення в літературі.
2. Греко-римська міфологія як «арсенал і ґрунт античного мистецтва».
3. Історія, доля і людина в «Енеїді» Вергілія.
4. Традиції античного театру і драми в добу класицизму.
5. Роман Апулея «Метаморфози, або Золотий осел» в античності і в Новому часі.
6. Етапи розвитку жанру героїчного епосу Зрілого Середньовіччя.
7. Поетика і проблематики лицарської літератури.
8. Філософія кохання і слави у трактатах Ф. Петрарки.
9. Шекспірівський сонет на тлі західноєвропейської традиції жанру.
10. «Повчальні новели» М. де Сервантеса як один із вершинних виявів розвитку ренесансної новели.
 11. Бароко в західноєвропейських літературах XVII ст. Сутнісні риси, типологія (на матеріалі творів П.Кальдерона і Г.Я.Гріммельсгаузена).
 12. Класицизм як один з літературних напрямів XVII ст. Соціальне і філософське підґрунтя, естетичні принципи.
 13. Суспільні, філософські і моральні питання у «високих» комедіях Мольєра.
 14. Соціальне і філософське підґрунтя та напрями і жанри просвітницької літератури.
 15. Шляхи розвитку англійського реалістичного роману зрілого Просвітництва (психологічний роман С. Ричардсона; «роман великої дороги» Т.Смоллета і Г.Фільдінга).
 16. Сентименталізм як напрям і метод (на матеріалі творів Л.Стерна, Ж.-Ж. Руссо).
 17. Життєвий і творчий шлях Вольтера. Морально-філософські та соціально-політичні переконання письменника.
 18. «Фауст» Й.В. Гете як художнє узагальнення дійсності кінця XVIII — початку XIX ст. Філософська проблематика трагедії. Ідейна і художня роль прологів «Фауста».
 19. Романтизм як художній напрям і творчий метод.
 20. Історія написання, композиція, ідейно-політична злободенність поеми Дж.Г.Байрона «Паломництво Чайльд Гарольда».
 21. Основні риси історіософської концепції В.Скотта (на матеріалі романів «англійського» і «шотландського» циклів).
 22. Розвиток жанру романтичної драми в творчості В.Гюґо.
 23. Проблематика і художні особливості роману В.Гюґо «Знедолені».
 24. Особливості американського романтизму.
 25. Умови формування і особливості реалізму нового типу, його зв'язок з традиціями просвітницького реалізму.
 26. Творча історія і глибина соціального аналізу повісті О. де Бальзака «Гобсек». Тема моральної і творчої загибелі художника в романі О.де Бальзака «Втрачені ілюзії».
 27. Роман Стендаля «Червоне і чорне» як «хроніка XIX віку».
 28. Основні етапи творчості Ч.Діккенса. Проблематика і художня своєрідність роману Ч.Діккенса «Олівер Твіст».
 29. Творчість М. Гоголя.
 30. Особливості російського романтизму (творчість О. Пушкіна, М. Лермонтова).

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

СПИСОК ТВОРІВ ДЛЯ ЧИТАННЯ

- Міфи і легенди Стародавньої Греції і Риму (за ред. М. Куна).
Софокл «Цар Едіп», «Антигона».
Аристофан. Один з творів на вибір: «Жаби», «Хмари», «Вершники».
Вергілій «Енеїда».
Роман про Трістана та Ізольду.
Данте А. «Божественна Комедія» («Пекло»)
Шекспір В. «Генріх IV» або «Річард III» (на вибір), «12 ніч», «Приборкання норовливої», «Сон в літню ніч», «Гамлет», «Король Лір», «Отелло», «Макбет».
Сервантес М. «Дон Кіхот».
Кальдерон П. «Життя — це сон».
Мольєр Ж.-Б. «Скупий», «Міщанин-шляхтич», «Мізантроп», «Дон Жуан», «Тартюф».
Свіфт Дж. «Мандри Гуллівера».
Вольтер «Орлеанська діва», «Магомет, або Фанатизм», «Кандід».
Гете Й.-В. Лірика. «Страждання молодого Вертера», «Фауст».
Гофман Е.Т. «Життєві погляди kota Мурра». «Крихітка Цахес», «Мадемуазель Скюдери», «Дон Жуан».
Байрон Дж.Г. Лірика. «Паломництво Чайльд Гарольда». Із «Східних поем»: «Корсар» (або «Гяур»). Драма «Каїн», «Дон Жуан» (пісні 1, 2, 3, 8, 13, 14).
Скотт В. На вибір: «Айвенго» (або «Квентін Дорвард»; «Роб Рой» «Пуритани»)
Гюго В. Лірика. «Собор Паризької Богоматері». «Знедолені». Драма «Ернані».
Мелвілл Г. «Мобі Дік, або Білий Кит».
Стендаль. «Ваніна Ваніні», «Червоне і чорне».
Флобер Г. «Пані Боварі».
Діккенс Ч. «Олівер Твіст».
Теккерей У. «Ярмарок марнославства».
Пушкін О. «Євгеній Онегін»
Гоголь М. «Вечора на хуторі біля Диканьки», «Мертві душі»

Навчально-методична література

Базова

Підручники та посібники

- Пащенко В., Пащенко Н. Антична література. Київ, 2001.
Шаповалова М.С., Рубанова Г.Л., Моторний В.А. Історія зарубіжної літератури. Середні віки та Відродження. Львів, 1993.
Наливайко Д.С., Шахова К.О. Зарубіжна література ХІХ сторіччя. Доба романтизму: підручник. Тернопіль, 2008.
Зарубіжна література ранніх епох. Античність. Середні віки. Відродження: Навч. посібник / Ф.І.Прокаєв, Б.В.Кучинський, Ю.Л.Булаховська. Київ, 1994.
Ковбасенко Ю. І. Антична література: Навчальний посібник. Київ, 2014.
Гальчук О. В. Антична література: Навчальний посібник. Київ, 2009.

Допоміжна навчально-методична література

- Античность как тип культуры. Москва, 1988.
Античная и средневековая идеология / Сб. науч. трудов. Свердловск, 1984.
Бахтин М.М. Творчество Франсуа Рабле и народная культура средневековья и Ренессанса. Москва, 1965.
Гуревич А.Я. Проблемы средневековой народной культуры. Москва, 1981.
Литература эпохи Возрождения и проблемы всемирной литературы. Москва, 1967.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Пащенко В.І., Пащенко Н.І. Антична література. К., 2001.
URL:<http://toloka.hurtom.com/viewtopic.php?t=19726>
2. Словник античної міфології. К.: Наукова думка, 1985. URL:
<http://litopys.org.ua/slovmith/slov.htm>.
3. Білецький А. О. Міфологія і міфи античного світу:
<http://litopys.org.ua/slovmith/slov02.htm>
4. Энциклопедия древнегреческой и древнеримской мифологии: URL:
<http://greekroman.ru/>
5. Поэмы Гомера «Илиада» и «Одиссея» с комментариями, приложениями и иллюстрациям: URL: <http://all-art.org/literature/odissea/index.html>.
6. Лосев А. Ф. Очерки античного символизма и мифологии. URL:
<http://www.psylib.ukrweb.net/books/lose000/txt039.htm>
7. The Acropolis of Athens (Greek Government website): URL:
http://odysseus.culture.gr/h/3/eh351.jsp?obj_id=2384
8. Flaccus Quintus Horatius Opera / Quintus Horatius Flaccus : URL: www.Horatius.ru
9. Maronis Publii Virgilii Opera / Publii Virgilii Maronis : URL:
<https://archive.org/details/publiivirgiliim>
10. Naso Publius Ovidius Opera / Publius Ovidius Naso. Латинська бібліотека. URL:
<http://www.thelatinlibrary.com/ovid.html>.
11. Крито-микенская цивилизация: URL: http://www.history-names.ru/k/krito_mikenskaya.shtml
12. Ancient Athens 3D: URL: <http://ancientathens3d.com/arxikiEn.htm>
13. Video: Timelapse showing how the Acropolis of Athens switched off & on the lights: URL:
<http://vimeo.com/10495006>
14. Video: Athens, Greece: Ancient Acropolis and Agora : URL:
<http://www.youtube.com/watch?v=xP-FsX0QW88>